

2002
Nr4

JÄNKULE

Tuhala
nõiakaev

Teeme jätku

Jänes
trammis

Ürask Uugu
naisevõtt

Musikuller

ISSN 0134-2266

9 770134 226003

KALJU SAABER Musikuller

Nelja ja poole aastane Meelis, peres Kakukeseks kutsutu, oli jõudnud ikka, kus ta avastas, et musi on nagu pesasülg lindudel – liimib kõik pereliikmed ühte ka kõige halvemas tujus. Tugevalt ja päriseks.

Nõnda alustas ta tavaliselt musiringi ema juurest, andes emale oma niiske musimopsu otse suule, läks siis isa kaissu, sealt suure õe Hanna-Bretti sülle, edasi suure venna Mardi kukile, kuni vanaema Meene juurde välja. Ta tahtis koeralgi kaela ümbert kinni võtta, aga ema hoiatas: "Ära sa Tommile meie musi ära kingi, silita vaid." Aga Tommi sai asjast omamoodi aru ja andis ise musi Meelise põsele – oma peaaegu sipelgakaru pika keelega.

"Oled meil üks väike musikuller," arvas isa.

"Musikullerist võib saada kergesti nohukuller," hoiatas ema uuesti. Oli ju talvelõputõvedest halvim aeg – märts, paastukuu. Ja väljas tuhises jääne tuul ning kõik kelgumäed olid klaasjas jääs.

"Musikullerist võib saada gripikuller," hoiatas ka suur Hanna-Brett.

"Kaku peab enne küüslauku sööma, kui niiviisi talitab."

"Ma ei söö küüslauku," tõrjus väikemees.

"Aga musikuller sa ju tahad olla? Muudkui käid ja musitad nagu kannaks posti laiali," seletas Hanna-Brett.

"Võiksid, jah, jätta ükskord selle tobeda miilustamise," pühkis suur Mart põske. "See, tead, pole üldsegi poiste moodi."

"Mis te rikute meie väikese musikulleri tuju," sekkus nüüd vanaema Meene vahele. "Kui haigused peaksid meile tulema, tulevad nad niikuinii. Ega seepärast ei pea hellus olemata jääma. Ja enamasti tulevad nad ikka Mardi ja Hannaga koolist koju kaasa."

Kui Meelis viis isa musi emale edasi, lausus ema teda mugistades: "Kallis poja, sa teed seda, mida meie issi sageli ära unustab."

"Kas tõesti?" kohkus isa.

Kui Kakuke viis emme musi isa põsele tagasi, ütles isa pisut süüdlaslikult, nagu vabanduseks: "Mis me küll teeksime, kui meil väikest musikullerit majas poleks. Sa täidad meie kõigi salasoovid nagu jõulupäkapikk."

"Kas ikka tõesti?" muheles-muigas ema.

Pühapäeval oli Hanna-Brettil sõber Kristopher külas. Pärast seda, kui oli kooki söödud ja vurtsu joodud, viis väike Meelis muidugimõista suure õe musi tolle suure Kristopheri põsele. Ei saa öelda, et Kristopher poleks sellest jahmunud olnud.

"See on Hannalt," sosistas Kakuke kavalalt.

"Kes sul seda palus teha," sõitles Hanna-Brett kohe.

"Ma arvasin, et sa...et te..." kogeles väikemees.

"Kalkun ka arvas. Mida sina õige mõtled, väike jahupea," sõitles Hanna-Brett aina edasi ja punastas juustejuurteni. "See igavene musikulleri mäng on meil läilaks keeranud ja nõmedast nõmedam. Keelake see tal silmapilk ära! Sina, jõnglane, mängi oma asjadega ja ära vahi siin, lõug lõunas!"

Aga seal tõi vapper musikuller – kurja tuult ja keeristormi trotsides – Kristopheri musi tagasi Hanna-Brettile. See võttis suure õe kalatummaks.

Tuppa sigines vaikus. Hanna-Brett oli segaduses, ehk ema-isagi pisut.

"Peale nohu, köha ja gripi on meil veel muudki haigused vargsi majja hiilinud, nagu ma asjast aru saan," kohmas isa karmtõsiselt ning vaatas üsnagi rangelt tolele kolgele Kristopherile otsa.

"Paneme talle tiivakesed külge ja ta on meil väike paksukõhuline Amor," lausus Mart järsku asjalikult. "Me just õppisime koolis ühte sellist vanakreeka mütoloogilist põngerjat, kelle iga politseinik tunnistaks kohe meie Kakuks."

Aga Kakuke polnud mütoloogiline tegelane, Kakuke oli päris nagu nad ise. Ja et musikuller olla, selleks ei pea ülepea tiibu omama. Või õigemini – musi annabki tiivad selga. Annab kõigile pereliikmetele – emale, isale, memmele, Hanna-Brettile ja tema Kristopherile, Mardi ja Meelisele endale, küllap Tommilegi – terveks päevaks, nädalaks, kuuks, aastaks, ehk elukski.

Miks haavalehed värisevad

HENNO KÄO

Ühel ilusal hingamispäeval luusis Vanaisa jälle pisut ringi. Linnud laulsid, lilled õitsesid, loomadel ja inimestel olid omad tegemised. Elu kihas nii maa all, maa peal kui ka maa kohal õhus.

Mida kauem Vanaisa ringi luusis, seda paremaks läks tema tuju. Talle ju meeldis kõik, mis ta teinud oli. Tõepoolest – maailm oli hästi välja kukkunud! Puhtast rõõmust vilistas Vanaisa lõbusat viisijuppi. See oli kahtlaselt sarnane tuntud lastelauluga "Hiir hüppas, kass kargas", mis aga loodi aastatuhanded hiljem.

Kõik, kellest Vanaisa möodus, tervitasid teda lugupidavalt. Nad ju teadsid, kellega tegu. Ka puud tegid sügava kummar-duse. Kõik, peale haavapuu. Haab ei suutnud Vanaisale ikka veel andestada häbistavat käsku olla pool aastat alasti. See oli tema meelest hirmus ülekohus. Sellepärast ta tegigi nüüd näo, nagu ei näekski Vanaisa möödumas.

Nüüd läks Vanaisa haavapuu alla. See seisis tummalt ega liigutanud lehtegi. Vanaisa koputas sõrmelukiga kõvasti vastu tüve, nii et lehed hakkasid hirmust värisevad.

"Sedamoodi, jah," ütles Vanaisa. "Täpselt sedamoodi värisegu sinu lehed ikka ja alati. Siis ehk seisab meeles, et tuttavaid oleks kena teretada."

Ma ei oska öelda, kas haavapuu võttis õpetust ja on nüüd viisakam. Minu meelest on ta ikkagi kuidagi morn ja tusane. Aga seda võib küll igaüks näha, et haavalehed värisevad isegi tuulevaikse ilmaga.

Illustreerinud HENNO KÄO

VALERIA RÄNIK

Aprill

PÄIKESEL ON UDUST PRILL.
MAA ON PÄIKSESÄRAST ILMA.
SILMA KISSITAB VÕILILL:
KAOXS EEST
PÄIKESEL
SEE PRILL,
SIIS SAAKS OMA KULDSE SILMA
JÄLLE AVADA VÕILILL.
PÄIKE NAERATAB:
APRILL!

VALERIA RÄNIK

Mäger ja Mäger

MÄÄR – SEE ON MÄGER,
JA MÜGER ON MUTT.
LAMMASTE KOHTA KÄIB
OINAS JA UTT.
KOERAD ON PENID
JA KUKED ON KIKKAD.
NIMEDE POOLEST
ON LOOMAD RIKKAD.
IGALE HEALE LOOMALE PAI!
HAUGKI ON HAVI –
ME VETE HAI.

VALERIA RÄNIK

Kodukas ja Kodukass

NÜÜD ON KASSIL KODU KA.
TEGIN TALLE KODUKA.
PANIN KASSIKODUKASSE
METSIKUID JA KODUKASSE.

INTERNETTI SAATSIN EILE
OMA TEOSE ESIMESE.
TÄNA TULI MEILE MEILE,
SAIME HULGA SMSse.

MUL ON MÖNUS KODUKAS,
KODU JA VEEL KODUKASS!

HELI ILLIPE-SOOTAK

Kevade tulek

KÖNNITEE JA MULLAKAMAR,
PÄEV NII SOE JA ÖHTU HÄMAR.
KEVAD TULI SALAMAHTI,
LOMBIVESI JÄÄST ON LAHTI,
LAHTI AKEN,
LAHTI HING,
LAHTI HÖLMAD, PORIS KING.

HELI ILLIPE-SOOTAK

Kaevukoll

TALUÕUE KAEVURAKKEL
KEEGI JALGU KÕLGUTAB,
VAHIB NUKRALT TAEVALAKKE,
MUREMÖTTEID MÕLGUTAB.

KAEVUKOLL SEAL PISARSILMI
ROOSTES PANGES SOLISTAB,
VAATAB VAHUTAVAIK PILVI,
KAEVUKETTI KOLISTAB.

AKNALUUKKE LÕGISTADA
TÕMBETUULTEL VABA VOLI –
PERERAHVAS PISITASA
SUURDE LINNA ÄRA KOLIS.

KAEVUKOLLILGI AEG MINNA.
MÕRISEVAT LAULUJORU
JOURAB KAEVUKOLL NÜÜD LINNAS
KRAANIKAUSI HEITVEETORUS.

ANDRUS NORAK

Kevadel

KEVAD TULLES
KULDAB METSATEED.
VÄIKE KULLES
LUHA PEAL ON VEES.

LUGEDA NEID PÜÜAD,
KUID ON ÜLELIIA,
EI NAD SÜNNI SÜÜA,
MINUST JÄÄVAD SIIA.

TEISITI ENT ARVAB
NÄITEKS KURG JA HAUG.
NII RIKKALIK ON HARVA
NENDE SÖÖGILAUD.

EMAKONN, KES KOED
PALJU KULLESEID,
KUIDAS ÜLE LOED
OMA LAPSI NEID?

KULLESEL ON SABA,
MILLEGA TA UJUB,
ÄRA TULEB AGA
JA TA MUUDAB KUJU.

IMEKUNSTE VALDAB,
SELLINE TA ON.
HÜPPAB RINGI KALDAL,
ONGI VALMIS KONN.

KUIDAS MUUTSID KUJU,
KUIDAS SUUREKS SAID?
KULLESEST, KES UJUB,
POLE ARMSAMAID.

Unustamatu uisuretk

JAAANUS VAIKSOO

Ema ja isa kinkisid Kadriale sünnipäevaks uisud. Kadri oli ka enne mõnikord uisutamas käinud, aga päris oma uisud sai ta nüüd esimest korda.

Kadri kodu asus mere kaldal. Et sel talvel oli mitu nädalat järjest kõvasti külmetanud, siis oli laht paksu jääkaanega kaetud, nii et kannatas kala püüda, uisutada ja suusatada. Pühapäevahommikul läks Kadri randa uiske proovima. Isa ja ema koos väikevend Martiniga jalutasid kaasa. Päikesel oli juba võimu. Kiiskav valgus peegeldus lumekristallidelt ja pani valusalt silmi kissitama.

Kadri tõmbas uisud jalga ning astus jääle. Uued uisud olid mugavad ja kindlad, polnud karta, et võiks jala sõiduhoos kogemata välja väänata. Kadri tegi jääle üha kiiremaid tiire ja julgemaid pöördeid ning juubeldas rõõmust, kui juhtus sealjuures püsti jääma. Kogu pere elas Kadri edusammudele lõbusalt kaasa. Korraga märkas isa, kes väikevenda kukil hüpitask, et ema oli ootamatult kuhugi kadunud. Küllap jooksis tupp päikesepirile tooma, arvas ta.

Kuid emal olid teised plaanid. Tütrel uisutamine tuletas talle lapsepõlve meelde. Ema teadis, et keldris on alles tema vanad uisusaapad, mis peaksid veel jalga passima, sest oli ta ju tookord juba suur tüdruk, kui viimati siinsamas rannajääl uiskudel hoogsaid poognaid tõmbas.

Juba oligi ema uiskudega rannas tagasi, kiskus saapad õhinal jalga ja kiirustas jääle Kadriale seltsiks. Ütlemata lõbus oli sel kombel kahekesi päikesest sillerdaval jääle ringi tiirelda. Ema ja tütar läksid nii hoogu, et otsustasid uisutada kaugemale lahele, sinna, kus kalamehed jää alt ahvenaid püüdmaks käisid. Nad lehvitasid rõõmsalt isale ja Martinile ning võtsid kursi põhja poole.

Küll oli mõnus mööda peegelsiledat jääd kihutada. Tuul vihises kõrvus ja tempo läks üha kiiremaks, polnud vaja hetkekski hoogu maha võtta ega pidurdada nagu kitsas jäähallis. Kui ema ja Kadri ükskord tagasi vaatasid, oli kallas juba päris kaugel, ent ikka veel ei raatsinud nad tagasi pöörduda. Veel pisut, veel pisut, ergutasid nad teineteist.

Kuid vähehaaval hakkasid jalad väsima. Olid ju mõlemad üle pika aja esimest korda uiskudel. Päkad uiskude sees muutusid kangeks ja kiskusid krampi. Nüüd oli küll viimane aeg otsa ringi pöörata, sest kallast enam ei paistnudki. Tagasiteel puhus tuul vastu ja senise hooga kihutamise asemel muutus uisutamine üsna vaevaliseks ettevõtmiseks. Peagi tundsid nii ema kui Kadri, et ei jaksa enam uiskudel seista. Jalad olid täiesti tuimad ja keeldusid edasi liikumast. Lõpuks prantsatati surmväsinult jääle istuma. Mida teha? Kallast polnud ikka veel näha, et

saaks isale märku anda. Nad vaatasid teineteisele nõutult otsa. Olukord tundus lootusetu.

Korraga tuli Kadriale eluvaim sisse. Ta hakkas uiske lahti nõerima, tõmbas need jalast, hüppas villaste sokkide väel jääle püsti ja naeratas emale võidurõõmsalt. Otsekohe taipas ema tütrel plaani. Muidugi, see oli pääsemine! Kuidas nad kohe selle peale ei tulnud. Kitsastel uisuteradel väsisid jalad, kuid sokkis oli ometi võimalik edasi liikuda. Rõõmsalt oma halenaljaka seisuga üle naerdes lippasid ema ja Kadri villaste sokkide välkudes kalda poole. Varsti hakkasid varbad külmast tulitama, kuid pääsemislootus andis neile uut jõudu.

Kaldal ootas murelik ja üllatunud isa. Ta oli vahepeal Martini tuppaga magama viinud ja plaanis nüüd oma naisperele jääle järele minna. Kui aga ema ja Kadri uiske käe otsas kõlgutades sokkis rannakividele astusid ning isa kummaliselt nõutult nägu nägid, pahvatasid nad mõlemad ohjeldamatult naerma.

"Ega teiega ikka kõik päris korras ei ole," tähendas isa muiates. "Naisterahva hingeelust pole meestel kunagi võimalik lõpuni aru saada. Tulete ehk tuppaga, kuuma tee ootab juba ammu."

Kodus istusid ema ja Kadri tugitoolidesse, surusid külmast pakitsevad päkad vastu sooja ahjumüüri ning rüüpasid suurtest kruusidest tulist vaarikavarreteed. Midagi mõnusamat oli ühel pakaselisel pühapäeval raske ette kujutada.

Üksi Kodus

HELJO MÄND

Jankule ei meeldi üksi kodus olla. Tal nahistab hirm naha vahel. Janku kardab, et Hundi-Uuno võib tупpa tulla. Või nastik. Või nahkhiir. Või koguni ninasarvik savannist. Ometi ei peaks Janku kartma. Tal on ninaräti nurgas ema tehtud sölm. Sölm ütleb, et Janku ei ole nannipunn. Janku teab äkki, kuidas end kaitsta. Ta teeb ukse ette barrikaadi. Siis jäävad Hundi-Uuno, nastik, nahkhiir ja ninasarvik pika ninaga. Tahavad tulla Jankut hirmutama, aga ei pääse tупpa. Janku naerab. Kõik judinad ning võidnad kaovad naha vahelt nagu nõiavael. Janku on nüüd julge jänes. Kannab asju ukse ette.

Janku kannab terve tunni. Kannab teisegi tunni takkaotsa. Kannab kõik, mis ette satub või käppa juhtub. Diivan on patjadest juba lage. Põrand on vaipadest juba tühi. Kapis pole enam ainsatki mantlit, ülikonda, kleiti ega kampsunit. Kõik on ukse ees hunnikus, kuid Jankule on ikka veel vähe. Ta kannab asju õhinal juurde.

Hunnik muudkui kasvab. Nüüd on hunnikus ka ema kontsaga kingad, ema nõõbikarp, niidirullid, lõngakerad, potid-pannid, kohvikann, lonkava jalaga pink ja Janku enda mängurong neljakümne vaguniga. Ent Jankule tundub, et barrikaadi peab veel täiendama. Ta nügib sängi ukse ette. Punnib endal naba paigast, aga ei jäta enne järele, kui säng on ukse ees.

Janku on väsinud, aga õnnelik. Barrikaad kaitseb Jankut. Keegi ei pääse tупpa. Ka ema ei pääse. Jänese Juta pääseb tупpa ainult akna kaudu. "Oih!" hüüab ta maandudes. "Jankuke, ära sa teinekord enam barrikaadi ehita! Emal on hirmu jaoks parem nõuanne. Kui tahad ennast kaitsta, võta kätte pudrunui. Seda kardab isegi lõvi."

Uhkuse ohurid

JAAN RANNAP

"Hei, tõru, mis allpool uudist?"

Nii hüüdis kuusekäbi tammetõrle, kelle pasknäär oli unustanud jändriku kuusepuu oksaharu vahele. Seal siis nüüd tõru oma päevi veetis, igavusest õige tähelepanelik kõige vastu, mis ümbruskonnas juhtus.

"Ürask Uugu hakkab naist võtma," oli tõrul käbile teatada.

Uudis võttis käbi elevile.

"Kelle ta võtab?"

"Teise üraski, teise üraski. Selle preili Ülle, kes hiljuti meie puu koore alla pugus."

Metsarahvale ei jää midagi tähele panemata. Ei see, kui ürask Uugu hakkas salavaikselt kuusetüvesse eluaset uuristama, ega ka uute korteriotsijate saabumine. Aga naisevõtt pole naljaasi. Mõne päeva pärast oli tõrul kuulutada:

"Preili Ülle pole ürask Uugu plaaniga nõus!"

"Ohoh!" imestas käbi. "Kas ei meeldi peigmehe tegu või ei meeldi nägu?"

"Asi pole väljanägemises," oli tõru olukorraga kursis. "Preili Üllele on vähe kahetoalisest korterist, mis ürask Uugul välja pakkuda. Pruut nõuab suuremat."

"Oh noorust, oh noorust," pahandas käbi. Tema oli jäänud teiseks aastaks oksale rippuma ja luges end seetõttu elutargaks. "Mida see pirtsakas üraskipreili siis õieti tahab?"

"Eraldi söögituba ja eraldi elutuba ja eraldi magamistuba ja veel aeroobikakambrit keha arendamiseks. Ning et need oleksid kena pika koridoriga ühendatud."

"Või nii suurelised soovid!" imestas käbi. "Kas siis ürask Uugul poleks targem vaguramat pruuti otsida?"

"Seda minagi, seda minagi," oli tõru päri. "Aga kes armastuse väe vastu saab. Ja ega tema meie käest nõu ei küsi."

Niimoodi oli tõesti. Paari päeva pärast võis tõru ülespoole hüüda:

"Käbi, kuule käbi! Juba ürask Uugul eraldi elutuba juurde uuristatud!"

Päev veel, ja käbi kuulis uut uudist:

"Nüüd on Uugu pika koridoriga ametis. Pane tähele, varsti kostvad pulmakellad."

Aga pulmakellad jäid metsarahval kuulmata. Järgmisel hommikul juhtus kirjurähn Kaarel puudetukas tiirutama. Heitis pilgu sinna, vaatas tänna, pani varsti tähele, et ühe kuuse koorepraost hoogsalt puuprügi lendab. Ei olnud rähnil tarvis mõistatada. Ta teadis varasematest kogemustest, kes koore all ametis.

Tok-tok-tok tegi rähn ja sirutas pika keele välja. Hetk hiljem polnud seal enam ei ürask Uugut ega ürask Üllet. Rähn viis nad oma kirjus kõhus minema.

"Uhkus ajab upakile," tegi tõru asjaloost kokkuvõtte.

"Ikkagi hale vaesekestest," kurvastas käbi.

Kuusepuu kuulis, pani pahaks.

"Oma lapse suust pead säherdust rumalust kuulma. Varsti oleks noorpaaril järeltulijad olnud, need kõik oleksid asunud omakorda kortereid uuristama, edasi ei taha mitte kohe mõeldagi..." Ja kuusepuu raputas end vastikusevärinal nii, et mullune käbi maha potsatas ja tammetõru oksaharu vahelt tema kõrvale kopsatas.

"Ai-ai," ohkas tõru. Ta oli külje valusasti ära löönud.

"Paha, paha," kaebas käbi, "aga hea ikka ka. Mul kaks tiibadeta seemet veel vesti all. Saan nüüd need idanema panna."

Tõru jättis korrapealt ohkimise. Eks tulevikul oli tallegi midagi töötada. Tõru nägi juba vaimusilmas uhket kaharat tammepuud jändrikust kuusest kõrgemale sirutumas.

Jänes trammis

IRA LEMBER

Tramm oli rahvast täis. Peatuses tuli veelgi rahvast juurde. Ka üks paks jänes astus trammist sisse, raske munakorv käpa otsas. Väike tüdruk tõusis üles ja loovutas oma istekoha nagu viisakale lapsele kohane.

Jänes tänas teda peanoogutusega, vajus istmele ja võttis munakorvi ette-

vaatlikult sülle.

Jänes vaatas huviga aknast välja.

Väike tüdruk seiras huviga jänest.

Varsti tuli piletikontroll. Reisijad hakkasid kibekähku pileteid otsima. Kes leidis pileti taskust, kes kindast, kellel oli see kogu aeg näpus lipnenud. Ka väike tüdruk ulatas kontrollörile pileti.

"Palun näidake oma piletit!" küsis kontroll nүүд jäneselt.

"Mul ei ole piletit," vastas jänes.

"Miks ei ole?"

"Ma ei teadnud, et piletit on vaja."

"Kuidas ei teadnud? Esimest korda sõidate trammis või?" tänitas kontrollör.

"Esimest korda jah."

"Siis tuleb trahvi maksta!" nõudis kontrollör.

"Trahvi, trahvi!" ässitati siit ja sealt.

"Mul ei ole raha. Ma arvasin, et võin tasuta sõita."

"Tohoh, milline enesekindlus! Näidake dokumente!" muutus kontrollör aina

valjemaks.

"Mul ei ole dokumente ka."

"Kohe midagi teil ei ole!"

"On ikka, suur korvitäis mune," ütles jänes rõõmsalt.

"Te olete jänes!" hüüdis kontrollör.

"Jah," nõustus paks reisija, "täpsemalt öeldes lihavõttejänes."

"Millega te seda tõestate?"

Jänes osutas korvile: "Munadega."

"Iga jänes võib munakorviga trammist tulla, see ei tähenda veel, et ta lihavõttejänes on ning võib piletit sõita! Kui te oma isikut ei tõesta, siis tõstan teid tükkis korviga trammist maha!"

"Kõrvadest kinni ja trammist maha!" hüüti siit ja sealtki.

"Mina tean, ta on päris tõesti lihavõttejänes!" ütles nүүд väike tüdruk, kes seda vahejuhtumit oli seni vaikselt pealt vaadanud.

"Kuidas sa seda tõestad?"

"Harilik jänes ei oskaks ju inimkeeles rääkida!" teadis väike tüdruk lihtsat tõde.

Illustreerinud JUSS PIHO

PIHO 02

JÄRVEOTSA GÜMNAASIUMI LASTE JUTUTUBA

VÖLUMETSAELU

Oli kord võlumets, kus elasid haldjad. Seal olid ka seened. Ükskord teatas üks seen, kes kükitas parajasti kuuse all, et sügis on käes.

"Meid tullakse varsti korjama!" ehmus teine, kes istus kase all. "Me ju ometi ei lase end ära korjata!" arvas kolmas. "Me võiks minna kolme haldja juurde, et küsida, kas nad saaksid nii teha, et meid ei korjataks." Aga siis ärkasid ka kärbseseened – kõik erinevat värvi: üks roheline, teine valge, kolmas roosakas-punakas ja ütlesid nagu ühest suust:

"Paras teile, et teid ära viiakse ja potti panakse! Meid ei puudutata sõrmeotsagagi." Valge kärbseseen siiski soovitas: "Minge nõia juurde. Tema annab teile paremat nõu."

Kogu seenekari läkski. See, kes enne oli kuuse all kükitanud, koputas uksele just sel hetkel, kui nõid tahtis seenele minna. Nõid avas ukse – ta rõõm oli ääretu. Ta ei suutnud uskuda, et seened talle ise suhu jooksevad ja kihistas salaja naeru.

"Mis teid siia toob?" küsis nõid.

"Valge kärbseseen ütles, et sina ehk tead, kuidas saaks nii, et inimese meid ära ei korjaks."

Nõid hakkas ümisema, kallas potti vett ja pani selle tulele.

"Mis sa teha tahad?" küsisid seened.

"Teid keeta ja ära süüa," ütles nõid, puistas seened potti ja kiitis valget kärbseseent, sest nüüd ei pidanud ta vihmaga minema ise seeni otsima.

Maarja-Liisa
Pari

Angela Tibar

VÄIKESE KARU UNENÄGU

Ühes paksus metsas elas väike karu. Ta oli oma ema ära kaotanud. Ta otsis teda päevade kaupa. Väike karu teadis täpselt, milline ta ema välja nägi, sest ta emal oli kaela ümber punane rihm. Selle rihma peale oli kirjutatud, et ta on maailma suurim karu. Väike karu otsustas metsast välja minna ja lootis oma ema linnast leida. Ühel päeval kuulis ta inimeste käest, et linnas käib ringi suur karu. Väike karu arvas, et see on tema ema. Ta käis mööda tänavaid ringi. Ühel tänaval nägi ta tõesti karu, aga see ei olnud tema ema. Lõpuks läks väike karu metsa tagasi, sest oli otsimisest väga väsinud. Äkki ärkas ta üles ning ema oli tema kõrval ja naeratas talle. Siis sai väike karu aru, et see oli olnud ainult uni.

Liis Vää

Sofja Dubrovenskaja

ORAVATE SALAÜHING

Ühes paksus metsas elasid oravad. Neil oli salaühing. Oravad luurasid kavalaid rebaseid, et nad ei kimbutaks väiksemaid linde ja loomi. Rebaseid teadsid, et need käbikuningad on väga kõva käega. Ükskord, kui rebaseid ühe rumala kana kinni püüdsid, juhtusid nad vastamisi oravate salaühinguga. Oravad nägid, et neil oli kana ja otsustasid kavalpeadele kivisõja korraldada. Reinuvaderid jooksid minema ja kana pääses eluga.

Toomas Saar

KAKTUS

Lillepoes riulitel oli palju lilli, mis kõik ära osteti. Kaktus seis aga riulitel mitu päeva. Teda põlati seepärast, et ta oli okkiline. Kaktus oli väga kurb, et teda keegi ei tahtnud. Kaktus nuttis ohjeldamatult ja oli meeleheitest suremas, kui lillepoodi tuli üks väike tüdruk oma emaga. Tüdruk palus, et ema ostaks talle kaktuse. Ema ostiski tütre palve peale kaktuse. Kaktusel oli nii hea meel, et ta süda hõiskas suurest rõõmusest. Tüdruk armastas oma kaktust väga ja hoolitses tema eest hästi. Tänuhäheks hakkas kaktus õitsema. Tal oli palju väikseid õisi. Ta oli nii kaunis, et ta viidi näitusele. Näitusel oli ta kõige kaunim lill. Ta oli nagu lillede kuninganna. Nüüd ei põlanud teda keegi. Kõik imetlesid ja tahtsid teda endale.

Kristina Andreje

MAAILMA PARIM ÕPETAJA

Minu õpetaja on kõige parem! Kooli jõuab ta kõige varem. Kahtesid paneb ta ka, aga mitte rõõmuga. Kui õpetaja paneb viie, on kohe koju kiire, et näidata oma ilusat viit.

Katrin Loopalu

Liis Vää

Lõvilõug

LÕVILÕUG

Eks ole, loomade kuningas lõvi on sulle ju tuttav – oled teda näinud pildiraamatus ja võib-olla ka loomaaias. Isalõvi tore lakk ja võimsad suurte kihvadega lõuad jäävad meelde. Meie metsades ta elada ei saaks, liiga külm tema jaoks.

Suve lõpul õitseb lillepeenardel

üks tore taim – lõvilõug. Tal on palju õievärve, alates valgest ja lõpetades tume-tumepunasega. Eestimaal see taim ise ei paljune, inimese käsi peab seemne mulda panema ja taimekest rohides ja kastes aitama. Suve lõpul tänab ta siis enda kasvatajat mitmest suust. Iga õis on kui väike lõvi pea.

Kui sa seda õit õrnalt kaelast pigistad, maigutab ta oma lõugu

nagu päris lõvi. Õnneks pole lillel teravaid kihvu.

HUNDINUI

Hundinui on rohtunud kraavide, tiikide, aga ka jõgede-järvede taim. Teda ei aja sa kellegagi segi. Hundinui seisab sirgelt veepiiril ja hoiatab, et sa vee ääres mängides liiga hooletuks ei muutuks.

Hundinui

Pruun pikavarreline nui paistab eriti silma talvel, kui lähed jõe äärde suusatama või järvele uisutama. Siis on ta uhkes üksinduses. Teised suvel nii lopsakad veetaimed on lume all kevadet ootamas.

Hundinui pehmet pealt tumepruuni, seest koorekohvi karva villa pandi vanasti padjatäiteks.

PIRET SELBERGI tekst ja pildid

Näri Draakonit ja sõida "Eurodisneylandi!"

Söö tühjaks

kolm 70-grammist

ja kaks 150-grammist Draakoni
närimiskommi pakki ja võida reis kolmele

"Eurodisneylandi" Pariisi.

Saada tühjad Draakoni pakid koos oma nime, vanuse ja kontaktandmetega aadressil pk 3035, 10111 Tallinn hiljemalt 12. maiks 2002. Võid võita reisi, Draakoni seljakoti või suure paki Draakoni komme. Loosimine toimub 16.05.2002. Kampania reeglitega saab tutvuda kõigis kampanias osalevates kauplustes ja Kalevi koduleheküljel. Võitjatega võtame ise ühendust, võitjate ametliku nimekirja leiad alates 17. maist Kalevi koduleheküljelt www.kalev.ee ja 20. mai 2002 SL Õhtulehest.

DRAAKON
MAGUS SEIKLUS

KROKODILL POJAGA

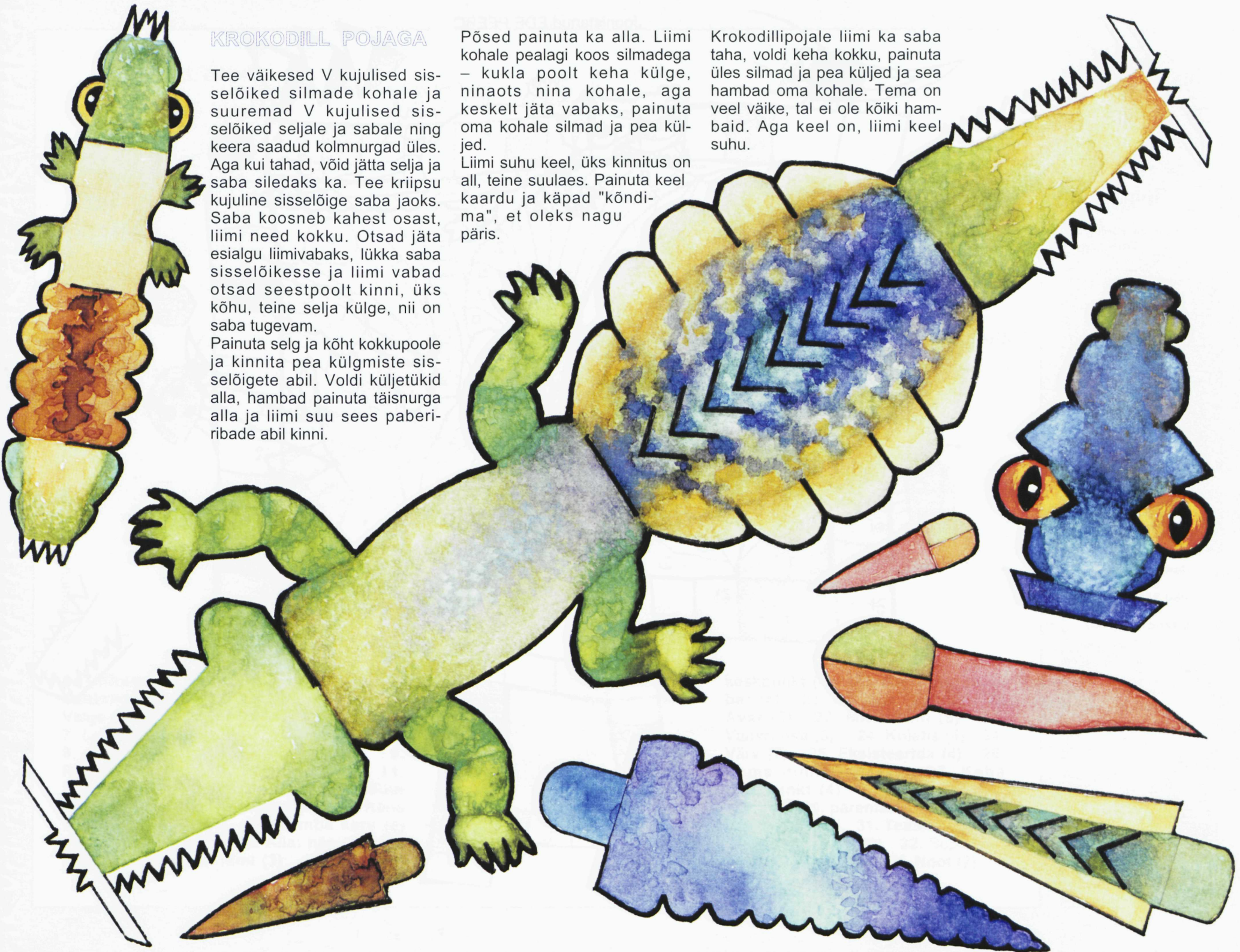
Tee väikesed V kujulised sisselõiked silmade kohale ja suuremad V kujulised sisselõiked seljale ja sabale ning keera saadud kolmnurgad üles. Aga kui tahad, võid jätta selja ja saba siledaks ka. Tee kriipsu kujuline sisselõige saba jaoks. Saba koosneb kahest osast, liimi need kokku. Otsad jäta esialgu liimivabaks, lükka saba sisselõikesse ja liimi vabad otsad seestpoolt kinni, üks kõhu, teine selja külge, nii on saba tugevam.

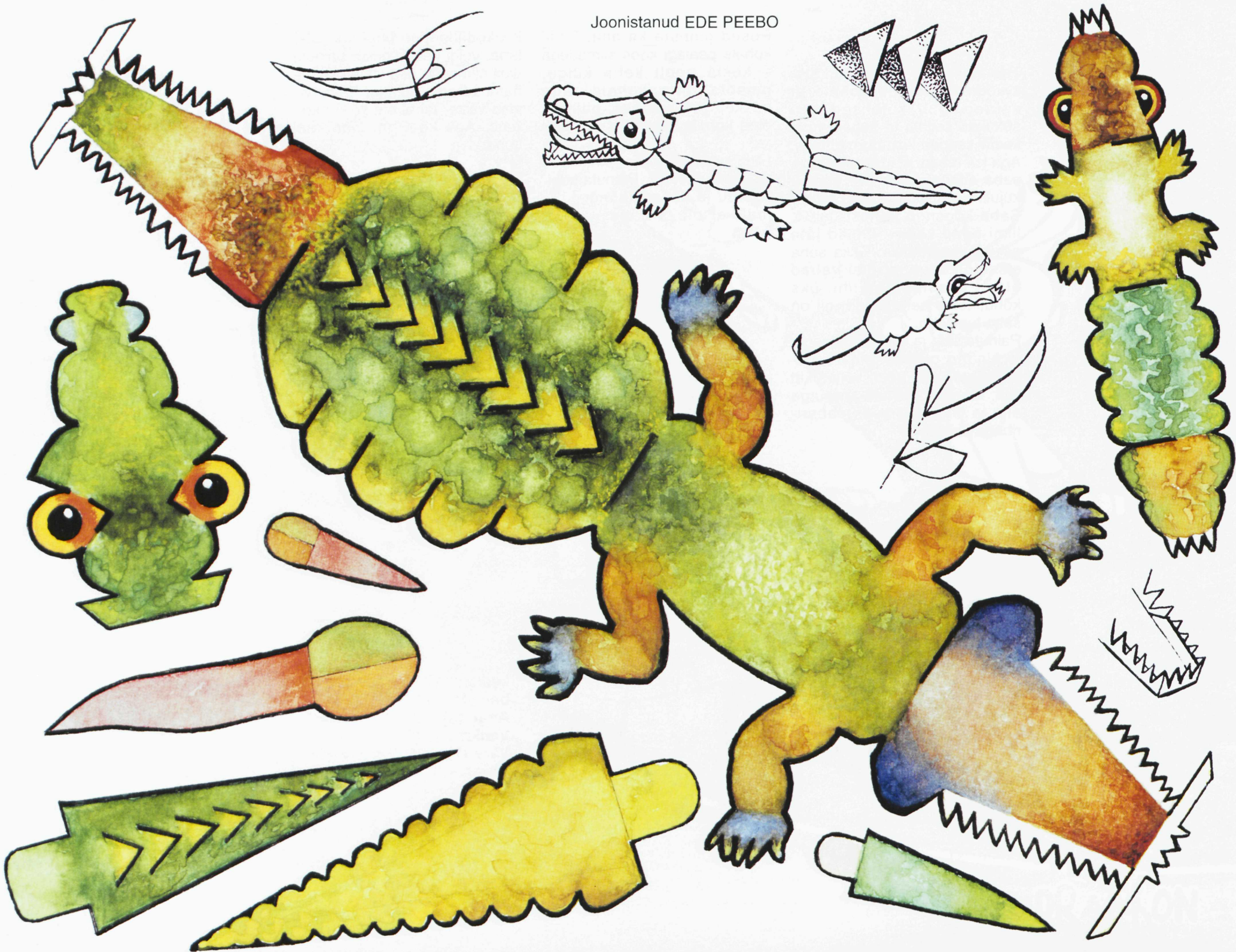
Painuta selg ja kõht kokkupoole ja kinnita pea külgmiste sisselõigete abil. Voldi küljetükid alla, hambad painuta täisnurga alla ja liimi suu sees paberiribade abil kinni.

Põsed painuta ka alla. Liimi kohale pealagi koos silmadega – kukla poolt keha külge, ninaots nina kohale, aga keskelt jäta vabaks, painuta oma kohale silmad ja pea küljed.

Liimi suhu keel, üks kinnitus on all, teine suulaes. Painuta keel kaardu ja käpad "kõndima", et oleks nagu päris.

Krokodillipojale liimi ka saba taha, voldi keha kokku, painuta üles silmad ja pea küljed ja sea hambad oma kohale. Tema on veel väike, tal ei ole kõiki hambaid. Aga keel on, liimi keel suhu.

Joonistanud PIRET MILDEBERG

HELESININE

PUNANE

VÄRVI ISE!

1. Lõbus jutt (4) 2. Söögiaine (4) 3. Tahtmine (3) 4. Põrandapühkija (4) 5. Valge söödav terake (4) 6. Lapsevanem (3) 7. Leiva sugulane (3) 7. Tüdruku nimi (5) 8. Arvan teadvat (5) 9. Mina (2) 9. Riidetuse (6) 10. Pildikast (10) 11. Tüdruku nimi (3) 12. Number (4) 13 Suur soome keeles (3) 14. Ladus (5) 15. Kena sabaga loomake (4) 17. Lamba karv (4) 17. Riidematerjal (7) 18. Alla: näo alumine osa. 19. Tüdruku nimi (3) 20. alla: näo

- keskpunkt (4) 20. paremale: number (4) 21. Õistaim (4) 22 22 Avar (3) 22. Mitte usin (5) 23. Vankri osa (3) 24. Koletis (4) 24. Värv (7) 25. Eksisteerida (4) 26. Sama nimi, mis 18. 27. Keha keskpunkt (4) 28. Ahvi lemmiksöök (6) 29. paremale: I klassi õpik 30. alla: aed (2) 31. Teater Viljandis (5) 32. Piirkond (3) 32. Sepa tööriist (5) 33. Ese (3) 34. Noot (2)

PERIODIKA AS
Lasteajakiri
"TÄHEKE"

Asutatud jaanuaris 1960
ilmub kord kuus

Toimetuse address:
Pärnu mnt 67a
10134 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel 6 463 697

Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel 6 463 697

Kunstiline
toimetaja
PRIIT REA
tel 6 463 697

Tähekest saab
tellida
faks: 6616 089
e-mail
tell @tallpost.ee

Trükk
AS Printall
Tatari 64
10134 Tallinn

ESIKAANE
JOONISTAS
REET
REA

TUHALA NÕIAKAEV

Kes poleks näinud raketega talukaevu, olgu siis väntvõlliga või kõrge kooguga. Et vett kaevust kätte saada, tuleb ämber selle järele sügavale saata. Aga Eestimaal on ka üks säärane kaev, mis mõnikord vett lausa välja purskab. See – Tuhala Nõiakaev – asub Harjumaal Tuhala maastikukaitsealal.

Vaevalt leidub Eestimaal loodusehuvilist, kes kordki elus ei tahaks imetleda, kuidas Nõiakaev keeb. Paraku võib seda haruldast

vaatepilti näha ühest päevast kuni kolme nädalani vaid siis, kui Tuhala jões on erakordselt palju vett. Kust tuli nimetus Nõiakaev? Selle andsid ammu-ammu kohalikud inimesed. Kui kaev hakkas üle voolama, öeldi Tuhalas, et nõiad kaevus vihtlevad.

Tuhala maastikukaitsealal kaob Tuhala jõgi tavaliselt ühes paigas maa alla. Ja nähtavale tuleb tükk maad eemal. Ent suurvete aegu ei mahu kogu vesi maa-aluse jõesängi kaudu voolama. Vesi täidab kõik maa-alused praod ja uurded, otsides väljapääsu. Tuhala Nõiakaev on sääraseks väljapääsuks.

Niisugust nähtust, et vesi on aastatuhandete jooksul "söönud" kivimitesse käike, koopaid ja lõhesid nimetatakse karstinähtuseks.

Tuhala Nõiakaev asub Eesti suurimal karstialal. Aeg-ajalt varisevad maa-aluse jõe kohal koopa laed sisse. Siis tekivad suured augud, süvendid, millele rahvas varsti nime annab.

Hundikuristik, Kirstuauk, Ämmaauk, Äiaauk, Virulase koobas on juba olemas. Viimane varing leidis aset Kuie jõeoru kaldal veidi üle aasta tagasi. Millal ja kuhu tekib järgmine auk, pole teada.

Lisa loetule võid leida Tuhala Looduskeskuse koduleheküljelt www.hot.ee/tuhalalk

ANTS TALIOJA

MIKK RAUDE foto